

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Lagere school Mater Dei te Leuven

	Hoofdstructuur	bao
	Instellingsnummer	115485
	Instelling	Vrije Lagere school Mater Dei
directeur		Chris Heughebaert
adres		Sint-Jacobsplein 13 - 3000 LEUVEN
telefoon		016-22.64.37
fax		016-22.42.12
e-mail		directie.lager@materdei-leuven.be
website/URL		materdei-leuven.be
	Bestuur van de instelling	108811 - VRIJE GESUBS. B.S. MATER-DEI- INSTITUUT te LEUVEN
adres		Sint-Jacobsplein 13 - 3000 LEUVEN
	Scholengemeenschap	121905 - Katholieke Basisscholen Leuven te KESSEL-LO
adres		Martelarenlaan 313 - 3010 KESSEL-LO
	CLB	114991 - Vrij CLB Leuven te LEUVEN
adres		Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	15/11/2010, 16/11/2010, 18/11/2010
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	18/11/2010
	Datum bespreking verslag met de instelling	01/12/2010
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Stefan Pasture
	Teamleden	Wilfried Bellemans
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	6
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	6
4.1 Lager onderwijs: Nederlands	7
4.2 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	8
4.3 Lager onderwijs: muzische vorming	9
4.4 Lager onderwijs: sociale vaardigheden	10
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	10
5.1 Personeelsbeheer	10
5.2 Professionalisering	10
5.3 Materieel beleid	11
5.4 Welzijn	11
5.5 Curriculum	11
5.6 Begeleiding	12
5.7 Evaluatie	13
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	14
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	15
7.1 Wat doet de school goed?	15
7.2 Wat kan de school verbeteren?	15
7.3 Wat moet de school verbeteren?	15
8. ADVIES	16
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De vrije lagere school Mater Dei bevindt zich in het centrum van Leuven nabij de universitaire ziekenhuizen. Op dezelfde campus wordt ook kleuter en secundair onderwijs georganiseerd. Met de kleuterschoolschool werkt de lagere school intens samen wat de overgang vlotter doet verlopen. Mater Dei weet een bijzondere plaats in te nemen in het Leuvense onderwijslandschap en heeft een team dat dagdagelijks investeert in de realisatie van een warme, open buurtschool waar iedereen welkom is. Het welbevinden van leerlingen, ouders en leerkrachten staan centraal.

De instelling werd in april 2008 door de inspectie in haar geheel doorgelicht en verkreeg een gunstig advies voor de schooljaren 2008 tot 2011. Het schoolteam diende een aantal tekorten weg te werken. De school is dus nog in een ontwikkelingsstraject voor muzische vorming, wereldoriëntatie en leerbegeleiding en heeft nog tot 1 september 2011 de tijd om in orde te zijn. Het inspectieteam bestudeerde de evolutie voor de tekorten en onderzocht nu ook het leergebied Nederlands, het onderwijsaanbod, de aanvangsbegeleiding en de sociale vaardigheden.

Sinds 1 september 2010 nam een nieuwe directie het roer over. Zij pakte tot grote tevredenheid van het team resoluut de tekorten aan en ondersteunt met de nodige pedagogische kennis het gestarte ontwikkelingsstraject.

Voor muzische vorming werd een visie ontwikkeld en op grond van het leerplan een leerlijn uitgezet. In een laatste fase zal het team op klas- en schoolniveau nagaan of alle leerplandoelen aan bod komen en gekoppeld worden aan een gepaste evaluatie. Een aantal teamleden is reeds doordrongen van de visie achter het leerplan en brengt bijzonder sterke muzische activiteiten. Door de samenwerking met externe partners ontstaan unieke projecten.

De werkgroep wereldoriëntatie lijstte eerst de gehanteerde thema's op en werkte inhoudelijke overlappingsen weg. De koppeling aan de leerplandoelen, een doordachte visieontwikkeling en een effectieve evaluatie moeten nog een plaats krijgen. Niet alle teamleden zijn reeds voldoende pedagogisch onderlegd om bij wereldoriëntatie kinderen zelfontdekkend en actief te laten leren. Toch zien de meeste leerkrachten linken met Nederlands, muzische vorming en leergebied overschrijdende thema's leren leren, ICT en sociale vaardigheden.

Voor leerbegeleiding ontwikkelde het zorgteam een stappenplan om leerkrachten meer houvast te geven in het structureel aanpakken van kinderen met een minder succesvol leertraject. De invoering van een digitaal instrument is hiervoor een handig middel. De goede samenwerking met externe partners wordt geoptimaliseerd door het duidelijker formuleren van een zorgvraag. Hieraan gaat vooraf wat de leerkracht zelf al uitprobeerde om de kinderen extra te helpen. Door af te spreken wanneer wie wat moet doen en de ondernomen acties te evalueren, is het ondersteuningsplan niet langer vrijblijvend.

Voor het leergebied Nederlands ontplooit het team tal van activiteiten, vooral vanuit eigen inzichten en bronnenmateriaal. Enkel in het eerste leerjaar en voor spelling in de andere leerjaren wordt systematisch met een onderwijspakket gewerkt. De school kan niet aantonen dat alle domeinen van het leergebied Nederlands aan bod komen. De leerkrachten geven evenwel aan vanuit het leerplan te werken om de leerplandoelen te realiseren. De school volgt spelling en technisch lezen op met genormeerde toetsen en startte recent met het opmaken van foutenanalyses na een toetsafname. Op schoolniveau investeert het team in leesbevordering. Hiervoor voorziet het schoolteam ook de samenwerking met externe partners. Een gezamenlijke visie over een aantal inzichten m.b.t. een wetenschappelijk onderbouwd taalvaardigheidsonderwijs is nog geen verworvenheid.

Zowel gepland als gewoon tijdens de lessen bouwt het team aan een school waar sociale vaardigheden een voorname plaats innemen. De leerkrachten hebben oog voor de constructieve interactie tussen de leerlingen. Zo leren de kinderen met elkaar op een positieve wijze omgaan als het wat moeilijker ligt. Een nieuw project zal hier in de toekomst weer een nieuwe impuls aan geven.

Het inspectieteam heeft vertrouwen dat het enthousiast en hard werkende team in samenwerking met de schoolleiding de instelling verder pedagogisch kan uitbouwen tot een school die uniek is in het Leuvense.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De vorige doorlichting vond plaats in april 2008 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies tot 30 augustus 2011. Op het ogenblik van deze doorlichting wordt daarom onderzocht hoever de instelling gevorderd is met het remediëren van haar tekorten.

2.1 Leergebieden in de focus

Lager onderwijs
Nederlands
wereldoriëntatie
muzische vorming
sociale vaardigheden

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Professionalisering
Aanvangsbegeleiding
Onderwijs
Curriculum
Onderwijsaanbod
Begeleiding
Leerbegeleiding

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- aanwezigheid andere scholen in de onmiddellijke omgeving
- recente of frequente directiewissel(s)
- toename ouders met vervangingsinkomen
- veel anderstalige nieuwkomers
- grote groep Nederlandsonkundigen
- zeer veel nationaliteiten

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet niet

- De school laat haar onderwijsaanbod voor Nederlands slechts in geringe mate afhangen van onderwijsleerpakketten. Het team werkt vanuit persoonlijke inzichten en gebruikt gedeeltelijk eigen materiaal. De deelleerplannen fungeren eerder zelden als referentiekaders waardoor het evenwichtig aanbod in het gedrag komt. Enkel in het eerste leerjaar en voor spelling houden de teamleden zich aan een onderwijsleerpakket.
- De school heeft nog geen sluitend systeem ontwikkeld waaruit blijkt dat de leerplandoelen uit alle domeinen op een evenwichtige wijze worden gerealiseerd.
- Het hoger aantal zittenblijvers in het tweede leerjaar ten aanzien van de eigen referentiegroep is een gegeven dat door de school nog niet nader werd onderzocht. De oorzaak van de problematiek die na het aanvankelijk leesonderwijs ontstaat werd nog niet geanalyseerd.
- Specifieke zorg en ondersteuning zijn in belangrijke mate gericht op het verbeteren van het technisch lezen en de spellingsvaardigheden. Initiatieven zoals niveaulezen met vrijwilligers of tutorlezen met kinderen van het eerste tot en met het zesde leerjaar kaderen in de zorg voor het optimaliseren van het (voortgezet) technisch lezen.
- Door middel van genormeerde tests voor technisch lezen en spelling wordt de voortgang van de leerlingen binnen dit leergebied eenzijdig geëvalueerd. Heel recent zijn de teamleden gestart op klas- en schoolniveau met de interpretatie van de geanalyseerde resultaten uit het leerlingvolgsysteem. De beeldvorming in het leerlingvolgsysteem beperkt zich alsnog tot de evolutie van de leerlingen voor technisch lezen en spelling. De groepsleerkrachten beschikken niet over instrumenten om de ontwikkeling van de luister- en spreekvaardigheden, belangrijke aandachtspunten voor de multiculturele doelgroep, van nabij op te volgen. De ontwikkeling van het leesbegrip of het creatief schrijven zijn evenmin opgenomen in het leerlingvolgsysteem. Genormeerde toetsen die deze elementen in kaart brengen zijn nog niet geïntroduceerd.
- Naast het cursorische aanbod binnen het leergebied Nederlands creëren de meeste teamleden geïntegreerde taalactiviteiten. Dit geldt vooral voor de mondelinge taalvaardigheden, spreken, luisteren en de ontwikkeling van het leesbegrip. De samenhang van het leergebied Nederlands met andere leergebieden wordt hierdoor gestimuleerd.
- De school hecht veel belang aan de leesbevordering. Het niveaulezen, de klasbibliotheek, het bezoek aan de stadsbibliotheek, de voorleesweek, de leeszolder, de leespas en 'bibliot' een rapporteringsmethode over de gelezen boeken, zijn hiervan maar enkele voorbeelden.
- Een gelijkgerichte visie op basis van wetenschappelijk onderbouwd taalvaardigheidsonderwijs met o.a. het functioneel aanwenden van de heterogeniteit, het belang van schooltaal, gepast woordenschatonderwijs en het belang van werkvormen die de communicatieve vaardigheden bevorderen, is nog niet aan de orde op schoolniveau.
- Niettegenstaande de school in het kader van haar gelijke onderwijskansenbeleid uitdrukkelijk aandacht wil besteden aan preventie en remediëring, hebben de meeste teamleden nog weinig zicht op de wijze waarop ze hieraan, in de praktijk, systematisch kunnen werken. Uit de beschikbare informatie kan nauwelijks worden opgemaakt hoe het schoolteam preventief acties onderneemt om taalachterstand bij (individuele) leerlingen te voorkomen. Ook een planmatige aanpak om via remediëring en/of differentiatie de (taal)zwakkere leerlingen te ondersteunen, is weinig herkenbaar.

- Een aantal leraren hanteert hoeken- en/of contractwerk, waarin lezen en schrijven een vast onderdeel vormen, als mogelijkheid om klasintern te differentiëren en te remediëren. Op schoolniveau leven een beperkt aantal afspraken over hoeken- en contractwerk. Uit de observaties blijkt dat de implementatie van een actuele visie over deze werkvormen nog niet op de werkvloer is ingeburgerd.
- Sinds dit schooljaar zijn er reeds schoolafspraken voor het maken van foutenanalyses na de afname van een genormeerde spellingstoets.
- In een beperkt aantal leergroepen hanteert de onderwijzer leesstrategieën die de kinderen helpen een leesboek te kiezen dat aan hun leesmogelijkheden beantwoordt. De aanwending van leesstrategieën is evenwel nog geen verworvenheid door het hele schoolteam gedragen.
- In bepaalde leergroepen hebben de leraren reeds ervaring met stimulerende, compenserende, remediërende / relativiserende en dispenserende maatregelen om leerlingen die een geïndividualiseerd leertraject volgen bij te staan. De implementatie van deze strategieën en het gebruik ervan door het hele pedagogisch team heeft nog belangrijke groeikansen.

4.2 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

- Hier beschrijft de inspectie in welke mate de school een tekort van de vorige doorlichting (schooljaar 2008 - 2009) al heeft weggewerkt. Zoals vermeld in het vorige doorlichtingsverslag moet de school dit tekort volledig hebben weggewerkt tegen 1 september 2011.
- Na de schooldoorlichting van april 2008 startte het team een werkgroep met telkens één leerkracht uit elk leerjaar om het tekort weg te werken. De werkgroep nam de behandelde thema's onder de loop ten einde overlappingsen te vermijden en selecteerde een onderwijsleerpakket als bronnenmateriaal om de thema's te verrijken. De leerplannen dienden als richtbaken om inhoud aan het juiste leerjaar te koppelen. Een aantal teamleden vergeleek de visietekst van het leerplan met de schoolpraktijk.
- Een aantal groepsleerkrachten maakt nog geen doelgerichte koppeling tussen de leerplandoelen en de thema's. Bepaalde groepsleerkrachten structureren het leeraanbod op basis van activiteiten en bronnenmateriaal. De thema's vertonen hierdoor weinig horizontale samenhang en een quasi cursorische opbouw los van de principes en de voorschriften van het leerplan.
- Sommige leerkrachten baseren zich op het nieuw bronnenmateriaal aangevuld met eigen materiaal. Het merendeel van de leerkrachten stelt themadossiers samen waarmee ze hun onderwijsaanbod invullen. Naast een beperkte aandacht voor de verschillende domeinen, investeren een aantal leerkrachten in de horizontale samenhang met andere leergebieden zoals muzische vorming en Nederlands. De leergebiedoverschrijdende eindtermen worden geïntegreerd in het aanbod.
- De inhoudelijke stoffering van het leergebied wereldoriëntatie blijft de verantwoordelijkheid van elke individuele klasleerkracht. Parallele leerkrachten stemmen het aanbod op elkaar af.
- De leerinhouden worden in een aantal leergroepen reeds thematisch aangeboden. Bepaalde leraren hebben daarbij oog voor het leggen van verbanden met leerinhouden uit de verschillende domeinen van dit leergebied en leerdomeinen uit andere leergebieden. Een meerderheid van de leraren heeft op dit vlak nog groeikansen.
- Waardevolle initiatieven op schoolniveau, zoals de aandacht voor de actualiteit en voor andere culturen verruimen het vormingsaanbod en verhogen de inbreng van de kinderen in het onderwijsleerproces. Vaak worden deze acties mee ondersteund door ouders of externe betrokkenen.

- Het team worstelt met het evalueren van de leerinhouden wereldoriëntatie. De huidige evaluatiepraktijk is vooral gericht op kennisreproductie en minder op de evaluatie van verworven inzichten, vaardigheden en attitudes. Leerkrachten zijn weinig vertrouwd met de verschillende vormen en aspecten van evaluatie binnen wereldoriëntatie. Het evalueren van leerlingen met het oog op een eventueel remediërend optreden en de kans tot het analyseren van het eigen didactisch handelen en het permanent bijsturen ervan blijven vooralsnog zeer beperkt.
- Uit de klasbeelden van de lagere afdeling blijkt dat de aandacht voor een graduele opbouw van tijd- en ruimtekaders quasi onbestaande is.
- Rekening houdend met de actuele schoolleiding, de expertise waarover de school reeds beschikt en de waardevolle aanzetten die er zijn, kan in uitzicht worden gesteld dat het schoolteam, binnen de beschikbare tijdsruimte, zal instaat zijn het tekort weg te werken.

4.3 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

- Hier beschrijft de inspectie in welke mate de school een tekort van de vorige doorlichting (schooljaar 2008 - 2009) al heeft weggewerkt. Zoals vermeld in het vorige doorlichtingsverslag moet de school dit tekort volledig hebben weggewerkt tegen 1 september 2011.
- Na deze vaststellingen startte het team een werkgroep om dit tekort weg te werken. Eén leerkracht uit elk leerjaar participeert aan de werkzaamheden. In eerste instantie nam het team de visie van het leerplan door om vervolgens de doelstellingen per graad uit te splitsen.
- De school kan op dit ogenblik nog niet aantonen dat ze alle eindtermen voor muzische vorming in voldoende mate nastreeft en realiseert. Leerkrachten worden geacht dit zelf te bewaken. Een verifieerbaar overzicht van de inspanningen die de groepsleerkrachten ter zake leveren is alsnog niet beschikbaar.
- In de meeste groepen organiseren de leraren muzische activiteiten die de leerlingen aanspreken. Veelal stimuleren de leraren de leerlingen tot persoonlijke impressie- en expressiemomenten en voorzien hiervoor uitdagende en aantrekkelijke materialen.
- De leerkrachten besteden aandacht aan een evenwicht tussen een verzorgd eindproduct en het proces. Hiervoor doen zij beroep op verschillende muzische technieken. In een aantal leergroepen voorziet de leraar een geïntegreerde benadering tussen de leergebieden muzische vorming, Nederlands en wereldoriëntatie. Opmerkelijke prestaties werden tijdens meerdere observaties opgetekend. Daarnaast krijgt 'beschouwen' een meer centrale plaats in het didactisch proces toebedeeld. De leraar voorziet tijd om muzische realisaties van de leerlingen te bespreken.
- Op schoolniveau bestaat er nog geen eenduidige visie over de evaluatie en rapportering van muzische vaardigheden. Momenteel is de inzet van de leerlingen bij de evaluatie van de activiteiten doorslaggevend. Evaluatie gebeurt nog niet in functie van vooropgestelde doelen. Het rapport is beperkt tot een vrij algemene appreciatie van de inzet en de houding die de leerlingen aan de dag leggen.
- Op schoolniveau krijgt muzische vorming onder meer extra aandacht door ontwikkeling van schoolprojecten en door de organisatie van klasdoorbrekende muzische dagen. Hierbij maakt het team gebruik van de individuele competenties van de leraren. Het kunstproject "Kunst in de steigers" en de integratie van externe experts geeft kinderen de kans unieke muzische ervaringen op te doen.
- Rekening houdend met het nieuwe beleidsvoerend vermogen van de school, de expertise waarover de school reeds beschikt en de waardevolle aanzetten die er zijn om het leergebied verder te implementeren kan het beste verhoopt worden om het tekort weg te werken.

4.4 Lager onderwijs: sociale vaardigheden

Voldoet

- De school beschikt voor sociale vaardigheden over een stappenplan gekoppeld aan een tijdspad, een visiebepaling en een structurele aanpakbeschrijving met acties. Dit plan werd recent opgesteld door de bestaande werkgroep “feel good” die het welbevinden van kinderen en leerkrachten stimuleert. De implementatie op de werkvloer behoort tot één van de vooropgestelde prioriteiten.
- In het verleden werkte het hele team vanuit maandthema’s die gezamenlijk aangebracht werden tijdens een toonmoment. Hoewel veel leerkrachten de thema’s in hun eigen klaswerking behielden, verwaterde het op schoolniveau. Het is de intentie van het team om een bestaand project opnieuw impulsen te geven.
- Het schoolteam beschouwt de sociaal-emotionele ontwikkeling als essentiële component voor de ontwikkeling van elk kind. Op school- en klasniveau realiseert de school een aangenaam leef- en leerklimaat voor de kinderen. Zij voorziet daarvoor in diverse gerichte initiatieven zoals speelplaats –en klasafspraken, het tutorlezen en in heel wat klassen het bewust inbouwen van coöperatieve werkvormen.
- Tijdens groeps gesprekken leren de kinderen verbale en niet verbale gespreksconventies naleven.
- In een aantal leergroepen is er doelbewuste aandacht voor gevoelens. Geïntegreerde initiatieven binnen de leergebieden Nederlands en muzische vorming zijn reeds aan de orde.
- Het team neemt een houding aan van respect, waardering, openheid en warmte voor elk kind, ongeacht de afkomst. Dit resulteert in een school waar de kinderen veilig opgroeien in een multiculturele omgeving.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.2.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De schoolleiding ontwikkelde een hedendaagse visie met betrekking tot de begeleiding van startende leerkrachten en stagiairs. Het nieuwe stappenplan is evenwel nog niet geïmplementeerd en werd nog niet in het schoolwerkplan opgenomen. Het ontworpen begeleidingstraject geeft aan wanneer, wat, met welk doel en wie in actie moet schieten om starters steun te geven. Er is aandacht voor wegwijs-

, werk-en leerbegeleiding. Dit gebeurt door formele en informele gesprekken, klasobservaties en hospiteerbeurten. Starters krijgen in dit traject veelvuldig de kans te reflecteren en feedback te ontvangen. De nieuwe directie neemt zich voor deze methode te operationaliseren.

- De school beschikt evenwel reeds sinds lange tijd, op een intuïtieve manier, over de vereiste expertise in het begeleiden van beginnende leerkrachten. Het schoolreglement deed in het verleden dienst als gids voor de nieuwkomers. De teamleden communiceren tot op heden alle wetenswaardigheden veelal mondeling. Ze stellen hun professionele kennis en vaardigheden ter beschikking en delen het beschikbare leermateriaal. Wekelijks zijn er overlegmomenten in alle leergroepen voorzien. Het pedagogisch team heeft nog geen ervaring met zelfevaluerend denken op klas- en op schoolniveau.
- Twee zorgleerkrachten volgden de opleiding postgraduaat mentor.
- De school stelt een welkomstbrochure, waarin ze duidelijkheid verschaft over tal van afspraken en praktische informatie over de schoolspecifieke aspecten van de werking, ter beschikking van nieuwe leerkrachten.
- De nieuwe teamleden geven aan bijzonder veel steun te krijgen van de mentor en collega's. Deze collectieve hulpvaardigheid en ondersteuningsbereidheid creëert een positief gevoel van samenhang en komt de werking ten goede.
- Doordat vrijwel elke leergroep een parallelcollega heeft, is het vanzelfsprekend dat deze leerkracht zeer betrokken is bij de opvang en begeleiding van nieuwe leerkrachten.
- De directeur en de mentor streven naar een evenwichtige taakverdeling met daarin duidelijke afspraken over de rol van de begeleider enerzijds en deze van de evaluator anderzijds.
- Conform de regelgeving ontwikkelde de school voor al haar personeelsleden een functiebeschrijving. De basistekst kwam tot stand op niveau van de scholengemeenschap. Functioneringsgesprekken staan geprogrammeerd.

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.5.1 Onderwijsaanbod

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Vaststellingen

- De school profileert zich als een open buurtschool met kenmerken van een brede school. Zo is er de samenwerking met de kinderwerking Fabota die naschools maar ook over de middag op school kinderen animatie bezorgt en het Buddy-project met huiswerkbegeleiding door studenten van de lerarenopleiding. Contacten met buurthuis 't Lampeke, de stadsbibliotheek en tal van andere organisaties getuigen van de openheid van de school.
- Het pedagogisch team stelt het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen erg centraal. Het schoolteam respecteert de kinderen hun eigenheid en ziet de multiculturaliteit als een verrijkende factor in het pedagogisch aanbod. Het leeraanbod is veelal geïnspireerd door de mogelijkheden van de kinderen.
- Het pedagogisch project steunt op drie pijlers kansrijk onderwijs gericht op ontdekken op basis van ontmoeten. In de verschillende leergroepen vertalen de groepsleerkrachten deze principes naar concreet handelen. In een aantal leergroepen

experimenteren de groepsleerkrachten doelbewust met activerende werkvormen om het zelfontdekkend en zelfsturend leren een centrale plaats binnen het leerproces te geven.

- Het schoolwerkplan dateert van ongeveer 10 jaar geleden en werd tot op heden nog niet geactualiseerd.
- Vormen van samenwerking met leerkrachten uit scholen binnen de scholengemeenschap zijn weinig sterk ontwikkeld. Een aantal leraren zijn vragende partij om de bestaande ontluikende initiatieven te intensiveren.
- De school laat haar onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie, muzische vorming en Nederlands slechts in geringe mate afhangen van onderwijsleerpakketten. Het team werkt vanuit eigen inzichten en gebruikt veelal eigen materiaal. Leerkrachtafhankelijk vormt het leerplan al dan niet de basis voor de uitbouw van het aanbod. Sinds de doorlichting van april 2008 heeft het schoolteam voor de leergebieden muzische vorming en wereldoriëntatie een beter inzicht verworven in de consultatie van het leerplan.
- Leergebiedoverschrijdende eindtermen komen eerder impliciet aan bod.
- Voor de instroom van anderstalige nieuwkomers werd een aangepaste werking opgezet. Overdracht van de expertise vanwege de leerkracht die deze kinderen begeleidt naar het team toe is eerder beperkt.
- Het team tracht de thema's, activiteiten en uitstappen af te stemmen op haar publiek wat voor vele kinderen een ongekende wereld opent. Het aanbod blijft voor een belangrijk deel, omwille van financiële restricties, beperkt tot de mogelijkheden die in Leuven voorhanden zijn. De leerlingen van het zesde leerjaar nemen deel aan zeeklassen.
- De school maakt plannen om het aanbod Nederlands vanuit een meer gestructureerde vorm aan te bieden.
- Door grote aandacht voor respect, waardering en openheid creëert het team een stimulerend pedagogisch leerklimaat waar kinderen zich veilig voelen en een hoge graad van betrokkenheid en welbevinden ervaren. De leerkrachtengroep, directie en zorgteam scholen zich bij om dit blijvend waar te maken.
- De school tracht in overleg met de ouders voor kinderen met een minder vlot lopend leertraject curriculumaanpassingen aan te brengen. Zowel hiervoor maar ook naar het gebruik maken van differentiatievormen zijn er duidelijk nog groeikansen.

5.6 Begeleiding

5.6.1 Afstemming tussen school en CLB of andere partners

5.6.2 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Hier beschrijft de inspectie in welke mate de school een tekort van de vorige doorlichting (schooljaar 2008 - 2009) al heeft weggewerkt. Zoals vermeld in het vorige doorlichtingsverslag moet de school dit tekort volledig hebben weggewerkt tegen 1 september 2011.
- Na de doorlichting ontwikkelde het zorgteam een stappenplan om de eerstelijnszorg te optimaliseren. De leerkrachten kregen hierdoor duidelijk zicht op hoe ze de leervorderingen en de socio-emotionele ontwikkeling van de kinderen moeten

observeren, vastleggen en analyseren. Tevens legden de leerkrachten vast welke interventies wenselijk zijn en hoe ze bij specifieke hulpverlening hierover in het digitaal zorgsysteem dienen te rapporteren. Elke zorgvraag vormt een uitgangspunt voor multidisciplinair overleg. Het vlotte gebruik van het digitaal systeem door alle teamleden vraagt nog de nodige aandacht.

- Dit multidisciplinair overleg is sinds de vorige doorlichting sterk geëvolueerd. Het draagt nu meer bij tot een systematische en gecoördineerde hulpverlening aan kinderen met specifieke noden. De besluitvorming en opvolging is zeker geoptimaliseerd.
- De communicatie en samenwerking met ouders en externe instanties, het CLB, de GON-begeleiding en de buitenschoolse therapie, bieden impulsen voor een samen gedragen en geïntegreerde hulpverlening. De school levert inspanningen om de ouders van kinderen die speciale aandacht nodig hebben te betrekken bij het zorgoverleg en het hulpverleningsproces. Soms neemt de school in samenspraak met de ouders stimulerende, compenserende, remediërende of dispenserende maatregelen. Sommige leerlingen volgen een individueel leertraject.
- Hoewel sommige groepsleraren nog een goede organisatie missen om hun eerstelijnszorg efficiënt en effectief op te nemen, gaan anderen niet voorbij aan de mogelijkheden die het organiseren van werkvormen waar leerlingen zelfstandig kunnen werken op dit vlak kunnen bieden.
- Het zorgbeleid wordt sterk aangestuurd vanuit het zorgteam dat mee het schoolbeleid maakt. De teamleden plegen geregeld onderling of met de directeur overleg. Het zorgteam biedt zowel ondersteuning op school, op leraren- als op leerlingenniveau. De additionele hulp wordt op diverse wijzen ingevuld: klasintern waar het kan maar soms ook klasextern. De externe hulpverlening is vooral remediërend, met individuele kinderen maar vindt ook in homogene of heterogene groepjes plaats. De externe hulpverlening is zowel vraag- als aanbodgestuurd. Het team is nog zoekende naar een eigen visie die gestoeld is op wetenschappelijk onderzoek m.b.t. het groeperen van leerlingen.
- Het team gebruikt genormeerde toetsen voor spelling, technisch lezen en wiskunde om de vorderingen van de kinderen zichtbaar te maken. De school is nog op zoek naar valide en verifieerbare observatie- en evaluatie-instrumenten om een aantal andere vorderingen op kind- en schoolniveau beter in kaart te brengen. Het schoolteam wil kunnen beschikken over geëigende toetsen om de resultaten van de kinderen op kind, klas en schoolniveau objectief te analyseren, interpreteren ten einde de vereiste remediërings- en ondersteuningsmaatregelen te treffen. De leerkrachten maken nu reeds een foutenanalyse van de genormeerde test spelling en koppelen er acties aan.
- Om de overgang tussen de kleuterschool en lagere school voor kinderen te faciliteren overleggen de kleuterleidsters met de leerkrachten van het eerste leerjaar, hospiteren de kleuters en de kinderen van het eerste leerjaar bij elkaar en nemen ze samen deel aan buitenschoolse activiteiten. De teamleden bereiden de overgang naar het secundair onderwijs o.a. voor met de BASO-fiche.
- De school neemt een warme veilige, respectvolle, waarderende houding aan t.o.v. van alle participanten. Voor de leerkrachten, de directie, de ouders, de kinderen en de externe partners neemt welbevinden ten aanzien van het onderwijsproces een centrale plaats in.

5.7 Evaluatie

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vanaf 1 september 2010 werd het algemeen beleid van de school versterkt door de aanstelling van een nieuwe directeur.

Samen met het zorgteam ontwikkelde de schoolleiding een pedagogisch verantwoorde visie om de lopende tekorten voor de leergebieden wereldoriëntatie, muzische vorming en leerbegeleiding weg te werken. Het algemeen beleid van de school is er op gericht geschetste problemen op een doortastende, gefaseerde en gestructureerde manier aan te pakken. Het schoolteam dat zich kan vinden in de opgezette procedures kan reeds aanzetten tot probleemoplossend handelen, voorleggen.

Het schoolteam geeft daarenboven unisono blijk van waardering voor de ondersteuning die de leraren op het pedagogisch-didactisch terrein maar ook op menselijk vlak van de schoolleiding mogen ondervinden. Aangezien de schoolleiding getuigt van een rustige vastheid is de inspectie, bij onveranderd beleid, ervan overtuigd dat de school in de toekomst een hoogstaande onderwijskwaliteit zal kunnen aanbieden.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- het nastreven van een brede ontwikkeling waarbij leerlingen actief kansen krijgen om kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes op te bouwen
- respect, waardering, openheid en warmte voor elk kind, ongeacht afkomst

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de pedagogie met aandacht voor het welbevinden van kinderen, ouders en leerkrachten
- de gedrevenheid en de inzet van het schoolteam
- onderwijs brengen met een hoge betrokkenheid van de kinderen
- de samenwerking met de ouders en buurtwerking
- de samenwerking met de kleuterschool

Wat betreft het algemeen beleid

- het verder op gang brengen van ontwikkelingsprocessen
- de ondersteuning vanuit de schoolleiding, het zorg-en kernteam voor de dagdagelijkse werking van de leerkrachten
- de uitbouw van een functioneel systeem voor leerbegeleiding
- de samenwerking met externe partners

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- het evenwichtig organiseren van heterogene klasgroepen
- het ontwikkelen van een gezamenlijke visie op het gebruik van tijds- en ruimtekaders

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- het gebruik van valide en verifieerbare observatie- en evaluatiegegevens op kind- en schoolniveau om de leervorderingen in kaart te brengen
- de resultaten van de kinderen op kind, klas en schoolniveau analyseren, interpreteren en de vereiste maatregelen treffen
- een proces van zelfevaluatie op klas- en schoolniveau, intentioneel op gang brengen

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- het structureel en systematisch bewaken van het aanbod Nederlands, wereldoriëntatie en muzische vorming in overeenstemming met de leerplandoelen
- de visie van de leerplannen Nederlands, muzische vorming en wereldoriëntatie op de werkvloer implementeren en realiseren in alle klassen
- het ontwikkelen en implementeren van een visie m.b.t. effectief en wetenschappelijk onderbouwd taalvaardigheidsonderwijs

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

BEPERKT GUNSTIG

Lager onderwijs

omwille van onvoldoende bereiken van de leergebiedgebonden eindtermen
of nastreven van de attitudinale eindtermen voor

Nederlands

wereldoriëntatie

muzische vorming

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2011** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig voor wereldoriëntatie, muzische vorming en leerbegeleiding in voldoende mate werden geremedieerd.

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2013** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig voor Nederlands in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Stefan Pasture

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: